

คู่มือการใช้หลักสูตร “พัฒนาทักษะการนิเทศเชิงคุณภาพ”

โดย

นางสาววิรวรรณ มูลจันท์

รองผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้

ประจำจังหวัดยะลา

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดยะลา

กรมส่งเสริมการเรียนรู้

กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

คู่มือการใช้หลักสูตร “พัฒนาทักษะการนิเทศเชิงคุณภาพ” เป็นเอกสารที่มุ่งให้ผู้เข้ารับการอบรม ได้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศทางการศึกษา มีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะ ในการนิเทศตามขั้นตอน ใช้เครื่องมือนิเทศ และเขียนรายงานสรุปผลการนิเทศได้อย่างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ

คู่มือเล่มนี้มีเนื้อหาสาระ 6 เรื่อง มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ ได้แก่ เรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้จากวิทยากรในแต่ละเรื่อง ประกอบด้วย จุดประสงค์การเรียนรู้ ขอบข่ายการเรียนรู้ สื่อการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ใบความรู้ กิจกรรม รวมทั้งแบบทดสอบก่อนและหลังจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พร้อมเฉลย และการฝึกปฏิบัติในสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ที่สนใจสามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมความรู้ของตนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ในการจัดกิจกรรมได้เป็นอย่างดี

วิวรรณ มูลจันทิ

รองผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดยะลา

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทนำ.....	1-4
การเรียนรู้ด้วยตนเอง.....	5-6
การเรียนรู้โดยวิทยากร.....	7-58
การเรียนรู้โดยฝึกปฏิบัติในสถานศึกษา.....	59-60
เอกสารอ้างอิง.....	61-62
ภาคผนวก.....	63-65

บทนำ

ความเป็นมา

การนิเทศการศึกษานับว่ามีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาการจัดการศึกษา ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ เป็นหลักสูตรที่สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดยะลา ในฐานะหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาในจังหวัดยะลา ซึ่งมีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน และประสานงาน เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในการดำเนินงานการจัดการ ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ การนิเทศการจัดการ ศึกษาภายในจากผู้นิเทศจากภายในนั้น มีปัญหาอุปสรรคหลายประการ เช่น สถานศึกษาไม่มีศึกษานิเทศก์ ปัจจัยสนับสนุนและงบประมาณในการไปนิเทศของ ผู้นิเทศมีจำนวนจำกัด ประกอบกับปัจจุบันสถานศึกษาโดยทั่วไปมีบุคลากรครูที่มี ความรู้คุณวุฒิและความสามารถในการจัดการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดีอยู่ พอสมควร รวมทั้งบุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในสภาพปัญหาและ ความต้องการของสถานศึกษาเรียนเป็นอย่างดีและตรงกับสภาพความเป็นจริง สามารถให้ความช่วยเหลือกันเอง ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน ได้เป็นอย่างดี ภายใต้เงื่อนไขของความตั้งใจจริงในการจัดการเรียนการสอนให้ เกิดคุณภาพสูงสุดตามที่ต้องการ ด้วยความสมัครสมานสามัคคีและร่วมมือร่วมใจ กันของบุคลากรภายในสถานศึกษา เพื่อให้การนิเทศภายในสถานศึกษา ดำเนินการเป็นไปตามกระบวนการนิเทศที่มีประสิทธิภาพ งานนิเทศและประกัน คุณภาพการศึกษา ได้จัดทำแพลตฟอร์มเพื่อสำรวจความต้องการพัฒนาด้านทักษะ การนิเทศ ของผู้ทำหน้าที่นิเทศภายในของสถานศึกษา และรวบรวมข้อมูลมา จัดทำหลักสูตร “การพัฒนาทักษะการนิเทศเชิงคุณภาพ” ขึ้น

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

เป็นหลักสูตรที่มุ่งให้ผู้เข้ารับการอบรมรอบ ได้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศทางการศึกษา มีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะ ในการนิเทศตามขั้นตอน ใช้เครื่องมือนิเทศ และเขียนรายงานสรุปผลการนิเทศได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

กรอบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การนิเทศทางการศึกษา

1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศทางการศึกษา
 - 1.1 ความหมาย/ความสำคัญ ความจำเป็นของการนิเทศทางการศึกษา
 - 1.2 ปัญหาความต้องการในการนิเทศทางการศึกษา
 - 1.3 จุดมุ่งหมายของการนิเทศทางการศึกษา
2. บทบาท คุณลักษณะของผู้ทำหน้าที่นิเทศ
3. กิจกรรม สกร. กกับการวางแผนการนิเทศ เครื่องมือนิเทศ
4. การนิเทศและการบันทึกผลการนิเทศ
 - 4.1 รูปแบบการนิเทศ/กระบวนการนิเทศ
 - 4.2 การบันทึกผลการนิเทศ การเขียนรายงานการนิเทศ
5. ฝึกปฏิบัติการนิเทศ
6. การสะท้อนผลการเรียนรู้และการฝึกปฏิบัติการนิเทศ

วิธีการใช้คู่มือ

1. คู่มือการจัดอบรมหลักสูตร พัฒนาทักษะนิเทศเชิงคุณภาพ ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้

2. เนื้อหาสาระ 6 เรื่อง มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ ได้แก่ เรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้จากวิทยากร และการฝึกปฏิบัติในสถานศึกษา

3. สื่อการเรียนรู้ ประกอบด้วย เอกสารเกี่ยวกับการนิเทศ แผนผังความคิดเกี่ยวกับการนิเทศทางการศึกษา กรอบการจัดกิจกรรม สกร. แบบบันทึกการนิเทศ ตัวอย่างการบันทึกและการเขียนรายงานการนิเทศ และเครื่องมือนิเทศ

4. วิธีการอบรมโดยใช้ คู่มือการจัดอบรมหลักสูตร พัฒนาทักษะการนิเทศเชิงคุณภาพ สำหรับ ผู้ทำหน้าที่นิเทศในสถานศึกษา ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่

4.1 เรียนรู้ด้วยตนเอง

4.2 เรียนรู้จากวิทยากร

4.2.1 ขั้นตอนที่ 1 ขั้นนำ เช่น วิทยากรกล่าวทักทายผู้เข้ารับการอบรม แนะนำตัวเอง ละลายพฤติกรรม เป็นต้น

4.2.2 ขั้นตอนที่ 2 ขั้นจัดกระบวนการเรียนรู้ เช่น การทดสอบก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วิทยากรถ่ายทอดการเรียนรู้โดยการอธิบาย การสาธิต ศึกษาใบความรู้ เป็นต้น

4.2.3 ขั้นตอนที่ 3 ขั้นสรุป เช่น การทดสอบหลังร่วมกิจกรรม วิทยากรและผู้เข้าอบรม ร่วมกันสรุปกิจกรรมด้วยการใช้ประเด็นคำถาม ผู้เข้าร่วมการอบรม อภิปรายสรุปความรู้ที่ได้รับจากการเรียนรู้ เป็นต้น

4.3 การฝึกปฏิบัติในสถานศึกษา

คู่มือการพัฒนาการทักษะการนิเทศเชิงคุณภาพ จัดทำขึ้น มีวัตถุประสงค์ เพื่อใช้พัฒนาผู้เข้ารับการอบรม และผู้ทำหน้าที่นิเทศภายในสถานศึกษาได้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศทางการศึกษา มีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะ ในการนิเทศตามขั้นตอน ใช้เครื่องมือนิเทศ และเขียนรายงานสรุปผลการนิเทศได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ เนื้อหาสาระ 6 เรื่อง ได้แก่

1. การเรียนรู้ ด้วยตนเอง

2. การเรียนรู้ จากวิทยากร

1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศทางการศึกษา จำนวน 3 ชั่วโมง

1.1 ความหมาย/ความสำคัญ ความจำเป็นของการนิเทศทางการศึกษา

1.2 ปัญหาความต้องการในการนิเทศทางการศึกษา

1.3 จุดมุ่งหมายของการนิเทศทางการศึกษา

2. บทบาท คุณลักษณะของผู้ทำหน้าที่นิเทศ จำนวน 3 ชั่วโมง

3. กิจกรรม สกร. กับการวางแผนการนิเทศ เครื่องมือนิเทศ จำนวน 3 ชั่วโมง

4. การนิเทศและการบันทึกผลการนิเทศ จำนวน 3 ชั่วโมง

4.1 รูปแบบการนิเทศ/กระบวนการนิเทศ

4.2 การบันทึกผลการนิเทศ การเขียนรายงานการนิเทศ

5. ฝึกปฏิบัติการนิเทศ จำนวน 6 ชั่วโมง

6. การสะท้อนผลการเรียนรู้และการฝึกปฏิบัติการนิเทศ จำนวน 6 ชั่วโมง

3. การการฝึกปฏิบัติในสถานศึกษา

การเรียนรู้ด้วยตนเอง

การเรียนรู้ด้วยตนเอง

ทบทวนสาระสำคัญ

วิธีการ

1. ผู้เข้ารับการอบรม ศึกษาจาก แนวคิด หลักการ ทฤษฎี แหล่งเรียนรู้ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศทางการศึกษา

1.1 ความหมาย/ความสำคัญ ความจำเป็นของการนิเทศทางการศึกษา

1.2 ปัญหาความต้องการในการนิเทศทางการศึกษา

1.3 จุดมุ่งหมายของการนิเทศทางการศึกษา

2. บทบาท คุณลักษณะของผู้ทำหน้าที่นิเทศ

3. กิจกรรม สกร. กับการวางแผนการนิเทศ เครื่องมือนิเทศ

4. การนิเทศและการบันทึกผลการนิเทศ

4.1 รูปแบบการนิเทศ/กระบวนการนิเทศ

4.2 การบันทึกผลการนิเทศ การเขียนรายงานการนิเทศ

2. ผู้เข้ารับการอบรมรวบรวมความรู้ ที่ได้จากการการศึกษา จัดทำรายงานจำนวน ไม่เกิน 20 หน้า

3. ผู้เข้ารับการอบรม นำส่งรายงาน ในช่วง การลงทะเบียน วันที่เข้ารับการอบรม

การเรียนรู้จากวิทยากร

เรื่อง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศทางการศึกษา (1/6)
จุดประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการพัฒนา สามารถ

1. บอกความหมาย ความสำคัญของการนิเทศ/การนิเทศทางการศึกษาได้
2. ระบุปัญหา ความต้องการในการนิเทศทางการศึกษาได้
3. อธิบายจุดมุ่งหมายของการนิเทศได้

สาระสำคัญ

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศทางการศึกษา

ขอบข่ายเนื้อหา

1. ความหมาย/ความสำคัญ ความจำเป็นของการนิเทศทางการศึกษา
2. ปัญหา ความต้องการในการนิเทศทางการศึกษา
3. จุดมุ่งหมายของการนิเทศทางการศึกษา

ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม

3 ชั่วโมง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ (30 นาที)

1. วิทยากรกล่าวทักทายผู้เข้ารับการอบรม และแนะนำตัวเอง
ประสบการณ์ทำงาน และนำสู่กระบวนการทดสอบก่อนการอบรม
2. วิทยากรละลายพฤติกรรมโดยให้ผู้เข้ารับการอบรมแนะนำตัวเอง

ขั้นจัดกระบวนการเรียนรู้ (2 ชั่วโมง)

1. บรรยาย ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศทางการศึกษา
 - 1.1 ใบความรู้ที่ 1
 - 1.2 ใบความรู้ที่ 2

2.อภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้ ปัญหา ความต้องการในการนิเทศทางการศึกษา

2.1 แบ่งกลุ่มผู้เข้ารับการอบรม เป็น 4 กลุ่ม

2.2 ใช้กระบวนการกลุ่ม

2.3 ประเด็นคำถาม คือ ปัญหา ความต้องการในการนิเทศทางการศึกษา

2.4 นำเสนอกลุ่ม ละ ไม่เกิน 5 นาที

ขั้นสรุป (30 นาที)

1. วิทยากรสรุปสภาพปัญหา และความต้องการในการนิเทศทางการศึกษา

2. วิทยากร บรรยายสรุป เรื่องจุดมุ่งหมายของการนิเทศทางการศึกษา

3. เปิดโอกาสให้ซักถาม ข้อเสนอ และแลกเปลี่ยน

สื่อการเรียนรู้

1.เอกสารความรู้เกี่ยวกับการนิเทศ

2.แผนผังความคิด การนิเทศทางการศึกษา

การวัดผลประเมินผล

1.สังเกตพฤติกรรมการแลกเปลี่ยนความรู้

2.สอบถาม

แบบทดสอบ

การพัฒนาทักษะการนิเทศเชิงคุณภาพ

คำชี้แจง ทำเครื่องหมาย × ข้อ ก ข ค หรือ ง ที่ถูกต้อง

.....

1. ความหมายของการนิเทศทางการศึกษา
 - ก. การติดตามผลงาน
 - ข. การประเมินผลงาน
 - ค. การตรวจสอบผลงาน
 - ง. การแนะนำช่วยเหลือเพื่อพัฒนางาน
2. ข้อความใดไม่ใช่ความสำคัญของการนิเทศ
 - ก. แก้ปัญหาการทำงาน
 - ข. แก้ปัญหาการจัดการศึกษา
 - ค. ป้องกันความผิดพลาดในการจัดการศึกษา
 - ง. กระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการจัดการศึกษา
3. บุคคลใดสามารถทำหน้าที่นิเทศได้
 - ก. ครู
 - ข. ผู้บริหาร
 - ค. เครือข่าย
 - ง. ถูกทุกข้อ
4. คุณลักษณะใดสำคัญที่สุดของการเป็นผู้นิเทศ
 - ก. มีความรู้
 - ข. พุดจาสุภาพ
 - ค. มีสัมมาคารวะ
 - ง. มีความสามารถในการจูงใจ
5. การนิเทศกิจกรรม สกร.ควรเริ่มศึกษาอะไรเป็นอันดับแรก
 - ก. ศึกษาสถานที่จัดกิจกรรม
 - ข. ศึกษากรอบการจัดกิจกรรม
 - ค. ศึกษางบประมาณการจัดกิจกรรม
 - ง. ศึกษาข้อมูลการสนับสนุนจากเครือข่าย

6. เครื่องมือใดที่สำคัญที่สุด

- ก. ผู้นิเทศ
- ข. แบบสอบถาม
- ค. แบบสัมภาษณ์
- ง. แบบบันทึกการนิเทศ

7. องค์ประกอบของแผนการนิเทศ ข้อใดครบถ้วน

- ก. ผู้นิเทศ กรอบการนิเทศ เครื่องมือนิเทศ
- ข. ผู้นิเทศ กรอบการนิเทศ ขั้นตอนการนิเทศ
- ค. กรอบการนิเทศ ขั้นตอนการนิเทศ ระยะเวลา เครื่องมือนิเทศ
- ง. กรอบการนิเทศ ขั้นตอนการนิเทศ เครื่องมือนิเทศ ผู้ร่วมนิเทศ

8. ในภาวะเกิดการระบาดของโรคโควิด ควรใช้การนิเทศรูปแบบใด

- ก. การนิเทศภายใน
- ข. การนิเทศภายนอก
- ค. การนิเทศออนไลน์
- ง. การนิเทศโดยเครือข่าย

9. การนิเทศที่ผู้บริหาร ผู้นิเทศ ครู ร่วมคิด ร่วมพัฒนาช่วยเหลือกัน บนพื้นฐานการยอมรับซึ่งกันและกัน เป็นการนิเทศแบบใด

- ก. การนิเทศแบบกัลยาณมิตร
- ข. การนิเทศแบบร่วมพัฒนา
- ค. การนิเทศแบบสอนงาน
- ง. การนิเทศภายใน

10. สิ่งสำคัญในการเขียนรายงานการนิเทศ คืออะไร

- ก. ตรงประเด็น กระชับ
- ข. ภาษาถูกต้องชัดเจน
- ค. รายงานเชิงสร้างสรรค์
- ง. ถูกทุกข้อ

.....

ใบความรู้ ที่ 1

ความหมาย ความสำคัญของการนิเทศ

การจัดการนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษา

ณัฐชาติ นวณวิสิษฐ
ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ

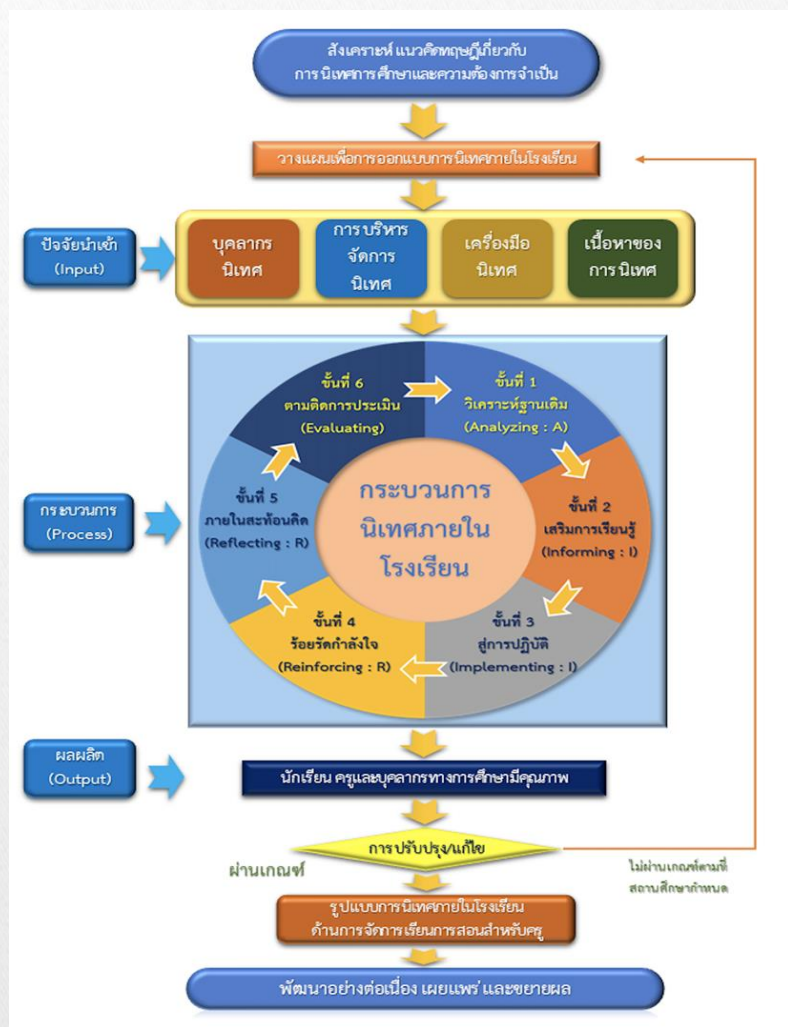
คำว่า “การนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน” เป็นคำศัพท์ที่เรียกกันภายในระบบการศึกษาของประเทศไทยเท่านั้น สำหรับในต่างประเทศจะไม่ใช้คำศัพท์นี้แต่จะมีคำศัพท์ที่มีความหมายใกล้เคียงกันคำว่านิเทศภายในโรงเรียนของไทยเราก็คือ คำว่า “Personalized Supervision” (Berman and Usery, 1966)

การที่ระบบการจัดการนิเทศการศึกษาในประเทศไทยได้มีการตั้งชื่อการนิเทศ **การศึกษาภายในโรงเรียน** ขึ้นมานั้นก็เพื่อให้เกิดความแตกต่างเกี่ยวกับความรับผิดชอบในการจัดการนิเทศการศึกษา ทั้งนี้เนื่องจาก การจัดการศึกษาในระบบการศึกษาของไทยนั้นได้พัฒนามาถึงจุดที่ศูนย์ในฐานที่เป็น **งานของศึกษานิเทศก์** ซึ่งเป็นตำแหน่งของบุคลากรที่อยู่ภายนอกสถานศึกษา และประสงค์สำหรับดูแลยกย่องบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถมีจิตวิญญาณจำกัด **ครูผู้สอนอยู่ในโรงเรียนต่างๆ ส่วนใหญ่มีวุฒิทางครูค่อนข้างต่ำ** ดังนั้นการช่วยเหลือและพัฒนาครูประจำการให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานให้ดีขึ้นนั้นจึงต้องอาศัยศึกษานิเทศก์ซึ่งกรมที่มีสถานศึกษาได้จัดตั้งขึ้นสำหรับทำหน้าที่นี้แทนครูในสถานศึกษายกตนเองโดยนิตยาส โดยเทศน์ในสังคมไทยจะมีความเข้าใจเกี่ยวกับคำว่า “การนิเทศการศึกษา” ในฐานะงานของศึกษานิเทศก์ซึ่งเป็นบุคลากรที่อยู่ภายนอกสถานศึกษา

พูดกันชัดๆของคำว่า “การนิเทศภายในสถานศึกษา” ได้เริ่มขึ้นเนื่องจากการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาต่างๆ โดยศึกษานิเทศก์ภายนอกนั้นเป็นไปอย่างช้าๆและไม่ได้ผลเท่าที่ควร **เนื่องจากไม่สามารถติดตามให้การนิเทศอย่างสม่ำเสมอได้** ประกอบกับในช่วงระยะหลัง บุคลากรในสถานศึกษาต่างๆมีความรู้สูงขึ้นจึงเห็นสมควรให้บุคลากรภายในสถานศึกษาต่างๆดำเนินการ **นิเทศกันเอง** เป็นการแบ่งเบาภาระของศึกษานิเทศก์ที่อยู่ภายนอก และเป็นการเร่งการพัฒนาคุณภาพบุคลากรประจำการให้เป็นไปอย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น ในช่วงเวลาต่อมาได้มีการขยายขอบเขตของการนิเทศภายในสถานศึกษาออกไปยังถึงการนิเทศการศึกษาภายในกลุ่มสถานศึกษาอีกด้วย

ใบความรู้ ที่ 2

แผนผังความคิด การนิเทศทางการศึกษา

ใบกิจกรรมที่ 1

กระบวนการกลุ่ม

1. สมาชิก ในกลุ่มคัดเลือก ประธาน รองประธาน และเลขานุการ กลุ่ม
2. ตั้งชื่อกลุ่ม
3. อภิปราย บันทึก ตามประเด็นที่ได้รับ
4. ส่งตัวแทนนำเสนอ

ประเด็น คือ ปัญหา ความต้องการในการนิเทศทางการศึกษา ตามบทบาท
ของกรมส่งเสริมการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เรื่อง บทบาท คุณลักษณะของผู้ทำหน้าที่นิเทศ (2/6)

จุดประสงค์

เพื่อให้ผู้เข้ารับการพัฒนา สามารถ อธิบายบทบาทและคุณลักษณะของผู้ทำหน้าที่นิเทศได้

สาระสำคัญ

บทบาทและคุณลักษณะของผู้ทำหน้าที่นิเทศ

ขอบข่ายเนื้อหา

1. บทบาทของผู้ทำหน้าที่นิเทศ
2. คุณลักษณะของผู้ทำหน้าที่นิเทศ

ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม

3 ชั่วโมง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ (30 นาที)

วิทยากร ใช้กิจกรรมชวนคุย สบาย ๆ สไตล์ศึกษานิเทศก์ ในหัวข้อ ทศนคติ มุมมอง เล่าประสบการณ์ที่ประทับใจ ในการทำหน้าที่นิเทศ ของผู้เข้ารับการอบรม เขียนเป็นข้อความสั้นๆ ลงในกระดาษNote Post-it ไปติดไว้ที่ กระดาษโรตีสันจัดกระบวนการเรียนรู้ (2 ชั่วโมง)

1. อภิปราย แลกเปลี่ยนความรู้ เกี่ยวกับบทบาทและ คุณลักษณะของผู้ทำหน้าที่นิเทศ

1.1 แบ่งกลุ่มผู้เข้ารับการอบรม เป็น 2 กลุ่ม

1.2 ใช้กระบวนการกลุ่ม

1.3 ประเด็นคำถาม คือ

กลุ่มที่ 1 บทบาทของผู้ทำหน้าที่นิเทศ

กลุ่มที่ 2 คุณลักษณะของผู้ทำหน้าที่นิเทศ

1.4 นำเสนอกลุ่ม ละ ไม่เกิน 10 นาที

2.บรรยายเกี่ยวกับบทบาทและ คุณลักษณะของผู้ทำหน้าที่นิเทศ

2.1 ใบความรู้ที่ 1

2.2 ใบความรู้ที่ 2

ขั้นสรุป (30 นาที)

1. วิทยากรสรุปทัศนคติ แลกเปลี่ยนมุมมอง เล่าประสบการณ์ที่ประทับใจ ในการทำหน้าที่นิเทศ ของผู้เข้ารับการอบรม ที่เขียนเป็นข้อความสั้นๆ จากในกระดาษNote Post-it

2. วิทยากร บรรยายสรุปเกี่ยวกับบทบาทและ คุณลักษณะของผู้ทำหน้าที่
นิเทศ

3. เปิดโอกาสให้ซักถาม ข้อสงสัย และแลกเปลี่ยน

สื่อการเรียนรู้

1.เอกสารความรู้เกี่ยวกับบทบาทและคุณลักษณะของผู้ทำหน้าที่
นิเทศ

2.แผนผังความคิด การนิเทศทางการศึกษา

การวัดผลประเมินผล

1.สังเกตพฤติกรรมการแลกเปลี่ยนความรู้

2.สอบถาม

ใบกิจกรรมที่ 1

กระบวนการกลุ่ม

กลุ่มที่ 1

1. สมาชิก ในกลุ่มคัดเลือก ประธาน รองประธาน และเลขานุการ กลุ่ม
2. ตั้งชื่อกลุ่ม
3. อภิปราย บันทึก ตามประเด็นที่ได้รับ
4. ส่งตัวแทนนำเสนอ

ประเด็น คือ บทบาทของผู้ทำหน้าที่นี้เทศ ภายในสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบกิจกรรมที่ 1

กระบวนการกลุ่ม

กลุ่มที่ 2

1. สมาชิก ในกลุ่มคัดเลือก ประธาน รองประธาน และเลขานุการ กลุ่ม
2. ตั้งชื่อกลุ่ม
3. อภิปราย บันทึก ตามประเด็นที่ได้รับ
4. ส่งตัวแทนนำเสนอ

ประเด็น คือ คุณลักษณะของผู้ทำหน้าที่นี้เทศ ภายในสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบความรู้ ที่ 1

บทบาทของผู้ทำหน้าที่นิเทศ ภายในสถานศึกษา

ผู้ทำหน้าที่นิเทศการศึกษา

บุคคลที่ทำหน้าที่นิเทศการศึกษา ไม่จำเป็นต้องเป็นศึกษานิเทศก์แต่ผู้เดียว ใครก็ได้ที่ทำหน้าที่ช่วยเหลือ แนะนำ ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยเน้นในเรื่องของกระบวนการเรียนการสอน ในปัจจุบันบุคคลผู้ทำหน้าที่นิเทศการศึกษาได้มีหลายกลุ่ม ดังนี้

1. ศึกษานิเทศก์ คือบุคคลที่มีหน้าที่ในการนิเทศการศึกษาโดยตำแหน่ง
2. ผู้บริหารสถานศึกษา
3. ครู อาจให้ความช่วยเหลือแนะนำเกี่ยวกับการปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แก่เพื่อนครูด้วยกัน
4. ผู้เชี่ยวชาญ คือบุคคลที่สถานศึกษาเชิญมาเป็นวิทยากร เพื่อช่วยเหลือแนะนำและให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
5. ผู้บริหารการศึกษา

หน้าที่ของศึกษานิเทศก์

แฮริส (Harris ; อ้างอิงในอัญชลี ธรรมะวิธิกุล .2552) ได้แบ่งหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ไว้ดังนี้

1. หน้าที่ทางการสอน (Teaching Function) เป็นหน้าที่หลัก ศึกษานิเทศก์จะต้องทำงานที่เกี่ยวกับการสอนโดยตรง นั่นคือช่วยเหลือ แนะนำเกี่ยวกับวิธีการสอนที่ดีให้กับครูรวมตลอดถึงการวัดและประเมินผลด้วย
2. หน้าที่จัดบริการ (Special Service Function) เป็นการช่วยเหลือแนะนำเกี่ยวกับการบริการให้แก่นักเรียนโดยตรง ได้แก่ หน่วยสุขภาพพลานามัย การแนะแนว บริการจิตบำบัด และสันติภาพการเป็นต้น

ใบความรู้ ที่ 1

บทบาทของผู้ทำหน้าที่นี้เทศ ภายในสถานศึกษา

บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้นี้เทศ

ผู้นี้เทศมีภาระหน้าที่หลายอย่าง แต่หน้าที่หลักคือการช่วยเหลือ แนะนำ ส่งเสริม การพัฒนาคุณภาพการศึกษา และคุณภาพการสอน ซึ่งต้องเกี่ยวกับกับงานหลายด้าน และบุคลากรหลายฝ่าย นักการศึกษาหลายท่านจึงได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้นี้เทศไว้ ดังนี้

1. บทบาทเป็นผู้ประสาน
2. บทบาทเป็นที่ปรึกษา
3. บทบาทเป็นผู้นำกลุ่ม
4. บทบาทเป็นผู้ประเมิน
5. บทบาทในฐานะเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านการวัดประเมินผล
6. บทบาทเป็นนักวิจัย เป็นผู้ที่น่าผลการวิจัยเสนอแนะให้ครูใช้ และดำเนินการวิจัยโดยเฉพาะ การวิจัยปฏิบัติการ
7. บทบาทเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยการช่วยเหลือให้ครูมีการเปลี่ยนแปลง และปรับปรุง พัฒนา
8. เป็นครูต้นแบบ คือ สามารถสาธิตการสอนที่มีประสิทธิภาพแก่ครู และแนะนำวิธีการสอนแก่ครูได้

ใบความรู้ ที่ 2

คุณลักษณะของผู้ทำหน้าที่นิเทศ ภายใน

คณะกรรมการครูสภา (2549) ได้กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ ดังนี้
ผู้ประกอบวิชาชีพศึกษานิเทศก์ ต้องปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน ดังต่อไปนี้

1. ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาการนิเทศการศึกษา เพื่อให้เกิดการพัฒนาวิชาชีพทางการศึกษา
2. ตัดสินใจปฏิบัติการนิเทศการศึกษา โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้รับการนิเทศ
3. มุ่งมั่น พัฒนาผู้รับการนิเทศให้ลงมือปฏิบัติการจนเกิดผลต่อการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ
4. พัฒนาแผนการนิเทศให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง
5. พัฒนาและใช้วัตรกรรมการนิเทศการศึกษาจนเกิดผลงานที่มีคุณภาพสูงชิ้นเป็นลำดับ
6. จัดกิจกรรมการนิเทศการศึกษาโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้รับการนิเทศ
7. รายงานผลการนิเทศการศึกษาได้อย่างเป็นระบบ
8. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี
9. ร่วมพัฒนางานกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์
10. แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา
11. เป็นผู้นำและสร้างผู้นำทางวิชาการ
12. สร้างโอกาสในการพัฒนางานได้ทุกสถานการณ์

Activate W
Go to Setting

เรื่อง กิจกรรม สกร. กับการวางแผนการนิเทศ เครื่องมือนิเทศ (3/6)

จุดประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการพัฒนา สามารถ

1. อธิบายกรอบการจัดกิจกรรม สกร.แต่ละสถานศึกษาได้
2. เชื่อมโยงกรอบการจัดกิจกรรมกับเครื่องมือนิเทศได้
3. วางแผนการนิเทศได้

สาระสำคัญ

เครื่องมือนิเทศ และการวางแผนการนิเทศ

ขอบข่ายเนื้อหา

1. กรอบการจัดกิจกรรม สกร.
2. เครื่องมือนิเทศ
3. การวางแผนการนิเทศ

ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม

3 ชั่วโมง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ (30 นาที)

วิทยากร เปิดคลิป สร้างแรงบันดาลใจ ให้กับผู้เข้ารับการอบรม

1. “เก็บทีนออน!!!” บางส่วนจากงานรับปริญญา ณ มหาวิทยาลัยเท็กซัส ปี 2014 โดยพลเรือเอก William H. McRaven”

2. หนังสือเรื่องแรก เล่าเรื่องราวของजू และแม่ที่พยายามจะปลุกถั่วออก เพื่อนำมาขายหาเลี้ยงชีพ “ลองดู” (We can try) หนังสือสร้างแรงบันดาลใจ โครงการสานรัก

ขั้นจัดกระบวนการเรียนรู้ (2 ชั่วโมง)

1. บรรยาย การจัดกิจกรรม กศน.(เดิม) สู่ กิจกรรม สกร.
 - 1.1 ใบความรู้ที่ 1
 - 1.2 ใบความรู้ที่ 2
2. แบ่งกลุ่ม ผู้เข้ารับการอบรม เป็น 3 กลุ่ม
 - 2.1 กลุ่มที่ 1 การจัดการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ
 - 2.2 กลุ่มที่ 2 การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง
 - 2.3 กลุ่มที่ 3 การจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต
3. ประเด็นในการอภิปราย
 - 3.1 จัดทำกรอบการจัดกิจกรรมสกร.
 - 3.2 ศึกษาเครื่องมือนิเทศเชื่อมโยงกับกรอบการจัดกิจกรรม
 - 3.3 วางแผนการนิเทศ
4. นำเสนอ กลุ่มละ 10 นาที

ขั้นสรุป (30 นาที)

1. วิทยากร สรุปเกี่ยวกับ เครื่องมือนิเทศ และการวางแผนการนิเทศ
2. เปิดโอกาสให้ซักถาม ข้อสงสัย และแลกเปลี่ยน
3. วิทยากร มอบหมายภารกิจ “กิจกรรมทบทวนวันวาน และกิจกรรมที่นำเสนอ”

สื่อการเรียนรู้

- 1.ตัวอย่างกรอบการจัดกิจกรรม
- 2.เครื่องมือนิเทศ

การวัดผลประเมินผล

- 1.สังเกตพฤติกรรมการแลกเปลี่ยนความรู้
- 2.สอบถาม
- 3.ตรวจสอบผลงาน

ใบความรู้ ที่ 1
การจัดกิจกรรม กศน.(เดิม) สู่ กิจกรรม สกร.

รู้จัก “กรมส่งเสริมการเรียนรู้”

MOC
One Team

หน่วยงานน้องใหม่ มีหน้าที่ทำอะไร?

พ.ร.บ. ส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. 2566
ยกระดับ กศน. ให้เป็น “กรมส่งเสริมการเรียนรู้”

มีหน้าที่จัดการ ส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้

ทั้ง 3 ประการ ได้แก่

อ่านเพิ่มเติมได้ที่: [ราชกิจจานุเบกษา เผยแพร่ พ.ร.บ. ส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. 2566 ยกระดับ กศน. เป็นกรมส่งเสริมการเรียนรู้](#)

ใบความรู้ ที่ 2

จุดเน้นการดำเนินงาน กรมส่งเสริมการเรียนรู้

ประกาศกรมส่งเสริมการเรียนรู้

เรื่อง จุดเน้นการดำเนินงานกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

พระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้กรมส่งเสริมการเรียนรู้ มีหน้าที่ในการจัดส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง และการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ รวมทั้งอาจจัด ส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้ในรูปแบบอื่นที่ จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาบุคคลให้มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา เป็นคนดี มีวินัย รู้จักสิทธิควบคู่กับหน้าที่และความรับผิดชอบ ภูมิใจและตระหนักในความสำคัญของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รู้จักความพอเพียง มีเหตุผล มีคุณกัมกับในเวทีที่ ไม่เรียนรู้ มีความรอบรู้ รอบคอบ รอบคอบ มีคุณธรรม และมีความซื่อสัตย์สุจริต

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบกับความในมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. ๒๕๖๒ อธิบดีกรมส่งเสริมการเรียนรู้ จึงได้ประกาศจุดเน้นการดำเนินงานกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ดังนี้

วิสัยทัศน์

“ประชาชนได้รับการส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ มีความสุข ทั่วถึงเข้าสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต”

พันธกิจ

๑. จัด ส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง และการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ ที่มีคุณภาพ เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ และยกระดับการศึกษาของประชาชน ให้สามารถปรับตัวในการดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม และมีสมรรถนะพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม
๒. ผลักดันและพัฒนาหลักสูตร โปรแกรมการเรียนรู้ สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ วิธีการจัดการเรียน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ที่มีคุณภาพและมาตรฐาน สอดคล้องกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ และสภาพการณ์การพัฒนาของประเทศ
๓. ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดและส่งเสริมการเรียนรู้ ให้ประชาชนสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา
๔. สร้างและประสานความร่วมมือเชิงรุกกับภาคีเครือข่าย ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ รูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงการเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา
๕. พัฒนาระบบบริหารจัดการภายในองค์กรให้มีคุณภาพ โดยยึดหลักธรรมาภิบาล เพื่อการส่งเสริม การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ
๖. พัฒนาและยกระดับศักยภาพบุคลากรทุกระดับ ทุกระดับ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และการส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ

จุดเน้น...

ใบความรู้ ที่ 2

จุดเน้นการดำเนินงาน กรมส่งเสริมการเรียนรู้

๒๐

จุดเน้นการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

๑. Quick Win ระยะเร่งด่วน (ภายใน ๖ เดือน)

๑.๑ “ล็อกเป้า เลิกทิ้งผู้” ช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่หลุดออกจากระบบการศึกษา (Zero Dropout)

๑) “ล็อกเป้า” ร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่ และชุมชน เพื่อสำรวจ ค้นหา และเก็บข้อมูล เด็กและเยาวชนที่หลุดออกจากระบบการศึกษา รวมถึงมีฐานข้อมูลเพื่อระบุตัวตน และติดตาม ผู้เรียนที่หลุดออกจากระบบการศึกษา และเด็กตกหล่นกับเข้าสู่ระบบการศึกษาหรือประสานส่งต่อไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒) “เลิกทิ้งผู้” ออกแบบมาตรการให้ความช่วยเหลือที่ตรงจุดร่วมกับโรงเรียน หน่วยงานราชการ และชุมชน รวมถึงจัดทำแนวทางการส่งเสริมให้มีโอกาสเข้าถึงระบบการศึกษาหรือโอกาส ในการพัฒนาตัวเอง เช่น ๑) การพัฒนาทักษะชีวิต การพัฒนาทักษะอาชีพ

๑.๒ จัดระบบวัดผลเทียบระดับการศึกษาและประเมินผลการศึกษา เพื่อส่งเสริมผู้ที่มีความสามารถเป็นเลิศให้ได้รับคุณวุฒิการศึกษา เพื่อใช้ประโยชน์ในการเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นหรือ การพัฒนาตนเองในด้านอื่น ๆ ต่อไป

๑.๓ สร้างจรรยาบรรณผู้ไม่ทิ้งกันสื่อ ประสานการทำงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชุมชน และหน่วยงานท้องถิ่นในการสำรวจและจัดทำฐานข้อมูลพื้นฐานเพื่อนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาหลักสูตร และจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้หนังสือเพื่อลดอัตราการไม่อ่านหนังสือของประชาชน (วัย ๑๕ ปีขึ้นไป) ได้เป็นไปตามตัวชี้วัดของ MOC

๑.๔ ทบทวน ปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และอื่น ๆ เพื่อให้การบริหารจัดการในการจัด ส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๕ เร่งจัดทำกรอบ แผน อัตราค่าจ้างของบุคลากรทุกประเภท ที่สอดคล้องกับโครงสร้าง กรมส่งเสริมการเรียนรู้ รวมทั้งจัดทำแผน OD Transition ครบถ้วนประเด็นที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (กศ.ร.) ได้ข้อเสนอแนะ เพื่อให้การจ้างคนพิการดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพตามเป้าหมาย ที่กำหนด

๑.๖ พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน ที่สอดคล้องกับบริบทและการจัดการกรมส่งเสริม การเรียนรู้เพื่อเตรียมรับการประเมินคุณภาพภายนอก

๒. ด้านการสร้างโอกาสเข้าถึงการศึกษา

๒.๑ “เรียนทุกที่ ทุกลมหายใจ” (Anywhere Anytime) ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัย รวมทั้งเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาใช้จัดการเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกลมหายใจ ผ่านช่องทางเรียนรู้รูปแบบต่าง ๆ ทั้ง Online On-site และ On-air อาทิ ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ ห้องเรียนออนไลน์ แพลตฟอร์มแพลตฟอร์ม การเรียนรู้ รวมถึงการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อการศึกษา

๒.๒ “อ่านได้ทุกที่ เข้าถึงได้ทุกคน” สร้างพื้นที่ และกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเชิงรุก อย่างเป็นกระบวนการ พัฒนาห้องสมุดประชาชนให้มีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการอ่าน มีความพร้อม ในการบริการที่ทันสมัย พร้อมมีพัฒนาในรูปแบบส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ที่หลากหลาย อาทิ รณรงค์ส่งเสริมการอ่าน เคสีย่าน ร่วมถึงห้องสมุดออนไลน์ บริการ e-Book เพื่อให้บริการกับประชาชนในพื้นที่ต่าง ๆ อย่างทั่วถึง และอาสาสมัครส่งเสริมการอ่านและสนับสนุนการสร้างสรรค์เครือข่ายส่งเสริมการอ่าน

๒.๓ สร้างโอกาสให้คนทุกช่วงวัยเข้าถึงการศึกษาได้อย่างทั่วถึงและครอบคลุม พร้อมทั้งพัฒนา ทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล และทักษะจำเป็นแห่งอนาคต (Future Skill)

๓. ด้านการยกระดับ...

ใบความรู้ ที่ 2

จุดเน้นการดำเนินงาน กรมส่งเสริมการเรียนรู้

-๒-

๓. ด้านการยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้

๓.๑ พัฒนาระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ในธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank System)

ที่สามารถเชื่อมโยงการศึกษาและการเรียนรู้ในทุกระดับและประเภท สร้างความคล่องตัวและเปิดทางเลือกให้กับผู้เรียนทุกระดับ เพื่อประโยชน์ในการออกแบบการเรียนรู้/ใบรับรองความรู้ หรือการประกอบอาชีพ หรือวิชาชีพต่อไป

๓.๒ จัดให้มีระบบแนะแนวทางสำหรับผู้เรียน (Coaching)

เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถวางแผนเส้นทางการศึกษาต่อหรือเส้นทางอาชีพที่สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของแต่ละบุคคล รวมทั้งดำเนินการเรียนรู้ภาคปฏิบัติ (lifelong Learning)

๓.๓ “Learn to Earn” สร้างงาน สร้างรายได้ ส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านหลักสูตรที่เน้น

การปฏิบัติงานและการฝึกทักษะอาชีพที่สามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้จริง โดยเน้นทักษะที่ตลาดแรงงาน อาชีพ ทักษะดิจิทัล ทักษะด้านเทคโนโลยี การเกษตรสมัยใหม่ และงานบริการ ที่สอดคล้องกับมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะและนำความรู้ไปประกอบอาชีพและสร้างรายได้ อย่างยั่งยืน

๓.๔ “DO-LE (ดูแล) Safety Zone” ส่งเสริมมาตรการความปลอดภัยให้กับผู้เรียน

จัดให้มีระบบดูแล ฝึกอบรม และเตือนภัย สร้างความไว้วางใจกับหน่วยงานความปลอดภัยในพื้นที่ รวมทั้งฝึกอบรม และประเมินสถานการณ์ความปลอดภัยในการจัดการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่ภายในและภายนอกสถานศึกษา

๓.๕ ๑ อำเภอ ๑ หน่วยจัดการเรียนรู้คุณภาพ ส่งเสริมให้มีการพัฒนาหน่วยจัดการเรียนรู้

ที่มีคุณภาพ อย่างน้อยอำเภอละ ๑ แห่ง รวมทั้งให้มีการพัฒนาหน่วยจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพใหม่ในการจัดและให้บริการการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมาตรฐาน

๓.๖ พัฒนาศูนย์วิทยาศาสตร์ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ “STEM for HEALTH” ที่เน้น

การเรียนรู้สร้างความรู้ สร้างกระบวนการคิด และปลูกฝังเจตคติด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ ที่สามารถนำความรู้และทักษะไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต พัฒนาอาชีพ ตลอดจนการรักสุขภาพกาย จิต และอารมณ์ควบคู่กันด้วย เพื่อให้มีความสามารถในการปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๗ จัดและส่งเสริมการเรียนรู้ตามโครงการพระราชดำริและเสริมสร้างความมั่นคง

ทั้งในพื้นที่พิเศษและพื้นที่ชายแดน โดยส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ การส่งเสริมการเรียนรู้ การฝึกและพัฒนาอาชีพสำหรับราษฎรไทยบริเวณชายแดน

๔. ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

๔.๑ “ขั้วมือไว้ แะไว้ไปด้วยกัน” ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภายในและภายนอก

กระทรวงศึกษาธิการ อาศัย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การเอกชน องค์การระหว่างประเทศ ในการจัด ส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้ให้กับประชาชน เพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

๔.๒ สร้างวิทยาการจากภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือปราชญ์ชาวบ้าน เพื่ออนุรักษ์ภูมิปัญญา

ท้องถิ่นให้คงไว้ โดยส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในชุมชน

๔.๓ ส่งเสริมให้ประชาชนมีนิสัยรักการเรียนรู้ ผ่านกลไกอาสาสมัครส่งเสริมการเรียนรู้ (อสมร.)

เพื่อส่งเสริมการสร้างความร่วมมือของชุมชน ท้องถิ่น สังคม ให้มีองค์การเรียนรู้ พัฒนาศักยภาพอาสาสมัคร อสมร. ในการขับเคลื่อนชุมชนในการปลูกฝังและพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของประชาชน

๕. ด้านการพัฒนา...

ใบความรู้ ที่ 2

จุดเน้นการดำเนินงาน กรมส่งเสริมการเรียนรู้

-๔-

๕. ด้านการพัฒนาประสิทธิภาพบุคลากรและระบบบริหารจัดการ

๕.๑. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานบุคคล

๑) ส่งเสริมเรื่องสวัสดิการ สร้างขวัญและกำลังใจ และความก้าวหน้าให้กับบุคลากร อาทิ การประเมินวิทยฐานะ การโอน ย้าย และการลดภาระงาน

๒) พัฒนาขีดความสามารถและสมรรถนะของบุคลากรให้มีความพร้อมด้านวิชาการและทักษะที่เฉพาะตนตามสายงาน ประเภท ระดับ และมาตรฐานตำแหน่ง

๕.๒. พัฒนาประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการ ภายใต้หลักการ "ถูกต้อง รวดเร็ว ประหยัด ประหยัด" วิเคราะห์สภาพแวดล้อมของหน่วยงานร่วมกัน สร้างระบบการทำงานที่เป็นที่พึงพอใจ นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดการ ปรับลดภาระงานที่ไม่จำเป็นหรือซ้ำซ้อน มีผลกระทบในหรือระบบข้อมูลสารสนเทศ รวมทั้งการจัดทำฐานข้อมูลการเวียนรู้ขนาดใหญ่ (Big Data) ในทุกมิติ เพื่อเป็นข้อมูลใช้ประกอบการส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนราย

๕.๓. ส่งเสริมให้หน่วยงานและบุคลากรปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อเป็นการพัฒนาระบบการบริหารงานของหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพและลดโอกาสในการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๕.๔. การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ โดยการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา เพื่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

๖. ข้อสั่งการและแนวปฏิบัติของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พล.ต.อ.เพิ่มพูน ชิดชอบ)

๖.๑. ให้ปรับนโยบายด้านการศึกษาระบบอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ และนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ไม่ดำเนินการอย่างอื่นไปพร้อม (Action Plan)

๖.๒. ให้ยึดหลักธรรมาภิบาลในการปฏิบัติงาน และดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างเคร่งครัด เช่น การสอบ การบรรจุ แต่งตั้งโยกย้าย (ให้หนังสือ ขาดตำแหน่ง) ห้ามทุจริตการจัดซื้อจัดจ้างวัสดุ ครุภัณฑ์ จุฬฉัตรเงิน อักษรกลางวัน ฯลฯ

๖.๓. น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ

๖.๔. ให้ร่วมกันปลูกฝัง รักษาสิ่งแวดล้อมและมุ่งสู่การใช้พลังงานสะอาด

๖.๕. ส่งเสริมการศึกษาศาสตร์ และการอ่านอย่างมีระบบวิชาการ โดยผู้บริหารและครูต้องเป็นต้นแบบ

๖.๖. การลงพื้นที่ตรวจราชการหรือตรวจเยี่ยม ให้ดำเนินการอย่างเรียบง่าย ให้เฉพาะผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องร่วมกับการตรวจราชการหรือตรวจเยี่ยม โดยไม่มีการดำเนินการอย่างรีบร้อนและประมาท เช่น ไม่ต้องผูกผ้า ไม่ต้องติดป้ายต้อนรับ ไม่มีการรับแขกหรือรถพยาบาล ฯลฯ เป็นต้น

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

(นายชนาพร สอนเหนือ)

อธิบดีกรมส่งเสริมการเรียนรู้

ใบกิจกรรมที่ 1

กระบวนการกลุ่ม

กลุ่มที่ 1 การจัดการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ (การศึกษาขั้นพื้นฐาน)

1. สมาชิก ในกลุ่มคัดเลือก ประธาน รองประธาน และเลขานุการ กลุ่ม
2. ตั้งชื่อกลุ่ม
3. อภิปราย บันทึก ตามประเด็นที่ได้รับ
4. ส่งตัวแทนนำเสนอ

ประเด็น ประเด็นในการอภิปราย

1. จัดทำกรอบการจัดกิจกรรมสกร.
2. ศึกษาเครื่องมือนิเทศเชื่อมโยงกับกรอบการจัดกิจกรรม
3. วางแผนการนิเทศ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบกิจกรรมที่ 1

กระบวนการกลุ่ม

กลุ่มที่ 2 การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง (การศึกษาต่อเนื่อง)

1. สมาชิก ในกลุ่มคัดเลือก ประธาน รองประธาน และเลขานุการ กลุ่ม
2. ตั้งชื่อกลุ่ม
3. อภิปราย บันทึก ตามประเด็นที่ได้รับ
4. ส่งตัวแทนนำเสนอ

ประเด็น ประเด็นในการอภิปราย

1. จัดทำกรอบการจัดกิจกรรมสกร.
2. ศึกษาเครื่องมืออินเทอร์เน็ตเชื่อมโยงกับกรอบการจัดกิจกรรม
3. วางแผนการนิเทศ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบกิจกรรมที่ 1

กระบวนการกลุ่ม

กลุ่มที่ 3 การจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (การศึกษาตามอัธยาศัย)

1. สมาชิก ในกลุ่มคัดเลือก ประธาน รองประธาน และเลขานุการ กลุ่ม
2. ตั้งชื่อกลุ่ม
3. อภิปราย บันทึก ตามประเด็นที่ได้รับ
4. ส่งตัวแทนนำเสนอ

ประเด็น ประเด็นในการอภิปราย

1. จัดทำกรอบการจัดกิจกรรมสกร.
2. ศึกษาเครื่องมือนิเทศเชื่อมโยงกับกรอบการจัดกิจกรรม
3. วางแผนการนิเทศ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตัวอย่าง

กรอบการนิเทศกิจกรรม สกร.

ปีงบประมาณ 2567

สำนักงาน สกร.จังหวัด.....

ที่	กิจกรรม/โครงการ	กรอบการนิเทศ
1	การศึกษาขั้นพื้นฐาน 1.1 ผู้ไม่รู้หนังสือ(ข้อมูลผู้ไม่รู้หนังสือ) 1.2 การจัดการศึกษาหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 1.3หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	1. หลักสูตร การจัดหา/พัฒนาหลักสูตร การใช้หลักสูตร การประเมินหลักสูตร 2. การจัดตั้งกลุ่ม/รายชื่อผู้เรียนการคงอยู่ของผู้เรียน, ค่าส่งแต่งตั้งครู/วิทยากรสอนเสริม 3. การวิเคราะห์ผู้เรียน การจัดทำแผนการเรียนรู้ รายบุคคล/แผนการพบกลุ่ม/แผนพัฒนาลักษณะนิสัย แผนพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การยกระดับผลสัมฤทธิ์ 4. การจัดกระบวนการเรียนรู้ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทั้งผู้ไม่รู้หนังสือ หลักสูตร กศน.51 นักศึกษาปกติ นักศึกษาพิการ นักศึกษาออกกลางคัน 5. สื่อในการจัดกระบวนการเรียนรู้ การจัดหาการพัฒนาสื่อ วีดิทัศน์ 6. การวัดผลประเมินผล/การวิจัย
2	การศึกษาต่อเนื่อง 2.1 ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน / การศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ 2.1.1 หลักสูตรระยะสั้น(กลุ่มสนใจ/อาชีพ) 2.1.2 หลักสูตรช่างพื้นฐาน 2.1.3 กิจกรรม 1 คนว่างงาน 1 อาชีพ ฯลฯ	1. การสำรวจสภาพปัญหาความต้องการ 2.หลักสูตร/เอกสารหลักสูตร การได้มาซึ่งหลักสูตร 3. แผนปฏิบัติการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ/แผนการจัดการเรียนรู้/วิชาอาชีพที่เปิดสอน 4. การจัดกระบวนการเรียนรู้ วิทยากร สื่อ การบริหารงบประมาณ 5. การวัดผลประเมินผล 6. การติดตาม การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ 7. การสรุปรายงานผล
	2.2 การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต 2.2.1 กิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต 2.2.2 โครงการขับเคลื่อนลดภัยสร้างวินัยจราจร ฯลฯ	1. การสำรวจความต้องการของผู้เรียน 2. กำหนดหลักสูตร เนื้อหาสาระรูปแบบ/กระบวนการ 3. จัดกิจกรรม 4. วัดผล/ประเมินผล 5. ประโยชน์ที่ผู้เรียนได้รับ /การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

ตัวอย่าง

ที่	กิจกรรม/โครงการ	กรอบการนิเทศ
3	การศึกษาตามอัธยาศัย 3.1 โครงการจัดตั้งแหล่งเรียนรู้ชุมชนในตำบล 3.2 โครงการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ชุมชน 3.3 โครงการส่งเสริมบ้านหนังสือชุมชน 3.4 โครงการบรรณสัญจร 3.5 โครงการชุมชนรักการอ่าน 3.6 โครงการจัดทำฐานข้อมูล ศก.ตำบล 3.7 โครงการพัฒนาการอ่านเด็กปฐมวัย 3.8 โครงการห้องสมุดเคลื่อนที่สู่ชุมชน(ชาวตลาด) 3.9 โครงการ อ่านทุกวัน บันทึกทุกคืน 3.10โครงการบ้านรักการอ่านสานสัมพันธ์ครอบครัว 3.11โครงการส่งเสริมและพัฒนาการอ่านเพื่อฝึกการคิดวิเคราะห์ ฯลฯ	1. การสำรวจข้อมูลเพื่อจัดทำฐานข้อมูล ศก.ตำบล (ข้อมูลพื้นฐาน ศก.ตำบล ข้อมูลคณะกรรมการ ข้อมูลบ้านหนังสือชุมชน ข้อมูลครู ข้อมูล ศก.ช. ในตำบล ชื่อ: กลุ่มเป้าหมายผู้รับบริการ ข้อมูลแผนงาน/โครงการ ข้อมูลผลการดำเนินงาน.) 2. การจัดตั้งแหล่งเรียนรู้ 3. แผนการใช้แหล่งเรียนรู้/ศูนย์การเรียนรู้ 4. แผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย - การส่งเสริมการอ่านใน ศก.ตำบล - การส่งเสริมการอ่านบ้านหนังสือชุมชน - การส่งเสริมชุมชนรักการอ่าน - การจัดกิจกรรมบรรณสัญจร - การส่งเสริมการอ่านเคลื่อนที่สู่ชุมชน(ชาวตลาด) - การส่งเสริมการอ่าน อ่านทุกวัน บันทึกทุกคืน - การส่งเสริมการอ่านเพื่อฝึกการคิดวิเคราะห์ ฯลฯ ฯลฯ
4	การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา 1.การประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา 2.การประเมินคุณภาพภายนอก	1.ความรู้ความเข้าใจของบุคลากรเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา 2.การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพ 3.การประเมินคุณภาพการศึกษา 4.การดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา 5.การนำผลจากการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นข้อมูล ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา
5	โครงการตามยุทธศาสตร์และจุดเน้น 5.1 การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมในสถานศึกษา 5.2 โครงการ..... ฯลฯ	1. การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของสถานศึกษา 2. แผนงาน/โครงการ ที่เป็นกลไกการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในสถานศึกษา 3. การดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ 4. การติดตามและสะท้อนผลการดำเนินงาน 5. การประเมินผล การสรุป รายงานผล

เรื่อง การนิเทศและการบันทึกผลการนิเทศ (4/6)

จุดประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการพัฒนา สามารถ

- 1.อธิบายรูปแบบและกระบวนการนิเทศได้
- 2.บันทึกผลการนิเทศได้
- 3.เขียนรายงานการนิเทศได้

สาระสำคัญ

การนิเทศและการบันทึกผลการนิเทศ

ขอบข่ายเนื้อหา

1. รูปแบบการนิเทศ/กระบวนการนิเทศ
2. การบันทึกผลการนิเทศ การเขียนรายงานการนิเทศ

ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม

3 ชั่วโมง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ (30 นาที)

ทบทวนวันวานและกิจกรรมที่นำเสนอ โดย ตัวแทนกลุ่ม ทั้ง 3 กลุ่มๆละ 10 นาที

ขั้นจัดกระบวนการเรียนรู้ (2 ชั่วโมง)

- 1.บรรยาย รูปแบบ/กระบวนการนิเทศ การบันทึกและเขียนรายงานการนิเทศ
 - 1.1 ใบความรู้ผังความคิด รูปแบบ/กระบวนการนิเทศ

- 2.แบ่งกลุ่ม ผู้เข้ารับการอบรม เป็น 3 กลุ่ม
 - 2.1 กลุ่มที่ 1 การจัดการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ
 - 2.2 กลุ่มที่ 2 การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง
 - 2.3 กลุ่มที่ 3 การจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต
3. ประเด็นในการอภิปราย
 - 3.1 ศึกษาแบบบันทึกการนิเทศ/เครื่องมือนิเทศ
 - 3.2 ศึกษาการเขียนรายงานการนิเทศ
 - 3.3 นำเสนอผลการศึกษา
 - 3.4 วางแผนฝึกปฏิบัติการนิเทศ
4. นำเสนอ กลุ่มละ 10 นาที

ขั้นสรุป (30 นาที)

1. วิทยากร สรุปเกี่ยวกับการนิเทศและการบันทึกผลการนิเทศ
2. เปิดโอกาสให้ซักถาม ข้อสงสัย และแลกเปลี่ยน
3. วิทยากร มอบหมายภารกิจ เตรียมลงพื้นที่ฝึกปฏิบัติ

สื่อการเรียนรู้

- 1.แผนผังความคิด รูปแบบ กระบวนการนิเทศ
- 2.แบบบันทึกการนิเทศ/เครื่องมือนิเทศ
- 3.ตัวอย่างการบันทึกการนิเทศ
- 4.ตัวอย่างการเสนอรายงานผลการนิเทศ

การวัดผลประเมินผล

- 1.สังเกตพฤติกรรมการแลกเปลี่ยนความรู้
- 2.สอบถาม
- 3.ตรวจสอบผลงาน

ใบความรู้
ผังความคิด รูปแบบ/กระบวนการนิเทศ

มโนทัศน์ใหม่ของการพัฒนาคุณภาพระดับห้องเรียน ด้วย
รูปแบบการนิเทศ ควบคู่กับ PLC

ใบกิจกรรมที่ 1

กระบวนการกลุ่ม

กลุ่มที่ 1- 3

1. สมาชิก ในกลุ่มคัดเลือก ประธาน รองประธาน และเลขานุการ กลุ่ม
2. ตั้งชื่อกลุ่ม
3. อภิปราย บันทึก ตามประเด็นที่ได้รับ
4. ส่งตัวแทนนำเสนอ

ประเด็น ประเด็นในการอภิปราย

1. ศึกษาแบบบันทึกการนิเทศ/เครื่องมือนิเทศ
2. ศึกษาการเขียนรายงานการนิเทศ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตัวอย่างการบันทึกการนิเทศ

แบบบันทึกการนิเทศ โครงการ/กิจกรรม.....
 คำชี้แจง
 ศกธ.อำเภอ.....สำนักงาน ศกธ.จังหวัด.....

ประเด็นการนิเทศ	สภาพที่พบ	ข้อนิเทศ

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา.....

ลงชื่อ.....ผู้นิเทศ
 (.....)
/...../.....

ตัวอย่าง

แบบบันทึกการนิเทศ/เครื่องมือนิเทศ

แบบบันทึกการนิเทศการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ (โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน)

คำชี้แจง ให้ผู้รับผิดชอบการนิเทศ สอบถาม สัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบการดำเนินงาน ครูผู้สอนและหรือ ผู้เรียน/ผู้เกี่ยวข้อง สังเกตสภาพจริง สถานที่ กระบวนการจัดการเรียนรู้ ตรวจสอบเอกสารโครงการ หลักสูตร สื่อ ฯลฯ แล้วบันทึกสภาพที่พบ (จุดเด่น – จุดที่ควรพัฒนา) และข้อนิเทศ พร้อมทั้งข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาลงในแบบบันทึกการนิเทศ

กศน.อำเภอ.....สำนักงาน กศน.จังหวัด.....

ประเด็นการนิเทศ	สภาพที่พบ	ข้อนิเทศ
1.ปัจจัยป้อน (Input) 1.1 ศึกษาสภาพบริบท หรือความต้องการหรือความจำเป็นของกลุ่มเป้าหมายในชุมชน สังคมและนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด 1.2 จัดทำหรือพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการหรือความจำเป็นของกลุ่มเป้าหมาย 1.3 หลักสูตรมีองค์ประกอบครบถ้วนตามกระบวนการพัฒนาหลักสูตร โดยอาจใช้หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นเองหรือนำมาจากแหล่งอื่น (ระบุแหล่งที่มา) 1.4 เนื้อหาหลักสูตรบูรณาการสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนชุมชน และแนวโน้มการพัฒนา 1.5 มีการเสนอหลักสูตรการศึกษาต่อเพื่อให้คณะกรรมการสถานศึกษาพิจารณาเห็นชอบ และผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติหลักสูตรก่อนนำไปใช้จัดการเรียนการสอน 1.6 มีแผนงาน/ โครงการ / กิจกรรม	-หลักสูตรบางวิชามีการจัดทำเป็นรูปเล่ม แต่ส่วนใหญ่มีเพียงหลักสูตรที่จัดทำเป็นเอกสารหรือตารางแนบ 2-3 แผ่นเพื่อขออนุมัติเปิดสอน - หลักสูตรที่ดำเนินการ ส่วนใหญ่ใช้หลักสูตรที่สำนักงาน กศน.รวบรวมและเผยแพร่รวมทั้งพบว่ามีการใช้หลักสูตรที่เคยดำเนินการต่อ ๆ กันมา โดยไม่มีการประเมิน ปรับปรุงอย่างชัดเจน แต่มีการปรับปรุงอย่างไม่เป็นทางการ โดยวิทยากร สอนไปปรับไปตามสภาพผู้เรียนและวัตถุดิบในท้องถิ่น ซึ่งหลักสูตรที่จัดส่วนใหญ่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ดำเนินการและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน แต่ยังไม่ค่อยแปลกใหม่และยังไม่สอดคล้องกับแนวโน้ม	1.แนะนำให้ ครู กศน. ตำบลประเมินผลหลักสูตร โดยวิธีการง่าย ๆ เช่น การสัมภาษณ์วิทยากรผู้สอน สอบถามผู้เรียนเกี่ยวกับการความเหมาะสมของเนื้อหา ระยะเวลาเรียน ความเหมาะสมของสื่อวัสดุอุปกรณ์ รวมทั้งความรู้ ทักษะที่ผู้เรียนได้รับตลอดจนความสามารถในการประยุกต์ใช้ เพื่อสรุปรายงานต่อผู้บริหารนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตร ต่อไป

ตัวอย่างการเสนอรายงานผลการนิเทศ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กลุ่มนิเทศและติดตามประเมินผล โทร.

ที่ ศธ/.....

วันที่ 30 พฤษภาคม 2562

เรื่อง รายงานผลการนิเทศติดตามการดำเนินงานตามภารกิจต่อเนื่อง

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัด.....

ตามที่ สำนักงาน กศน. จังหวัด.....อนุมัติให้นางสาว/นาย.....ไปราชการเพื่อติดตามการดำเนินงานตามภารกิจต่อเนื่องปีงบประมาณ2562 และการส่งเสริมระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ในสังกัด เมื่อวันที่ 24-25 พฤษภาคม 2562 บัดนี้ การดำเนินงานได้เสร็จสิ้นแล้ว จึงขอรายงานผลการนิเทศ ดังนี้ การดำเนินการนิเทศครั้งนี้ได้ดำเนินการในพื้นที่อำเภอ..... โดยดำเนินการร่วมกับผู้อำนวยการ กศน. อำเภอ.....และคณะ ซึ่งกิจกรรมการนิเทศ ประกอบด้วย การประชุมรับฟังสรุปการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค พร้อมให้ข้อเสนอแนะแนวทางการปฏิบัติงาน ตลอดจนการนิเทศกิจกรรมในพื้นที่ ดังนี้

สภาพทั่วไป กศน. อำเภอ..... มีพื้นที่รับผิดชอบ - ตำบล ใช้อาคารห้องสมุดประชาชนอำเภอเป็นที่ทำการ อยู่ในบริเวณเดียวกับส่วนราชการต่าง ๆ ของอำเภอ.....มีการตกแต่งบริเวณภายนอก ภายในอาคาร สะอาด ร่มรื่น บรรยากาศเหมาะสมต่อการเข้าไปใช้บริการ ประชากรของอำเภอ.....ให้ความสำคัญต่อการศึกษา โดยส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาเฉลี่ยในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ส่งผลให้กลุ่มเป้าหมายจำนวนนักศึกษา กศน. ลดลงตามลำดับ จากเดิมจำนวน 600 – 700 คน ปัจจุบันเหลือจำนวน 394 คน อาชีพหลักของประชาชน ได้แก่ อาชีพประมง เกษตรกรรมและการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ทั้งนี้ กศน.อำเภอ.....ได้ผ่านการประเมินให้เป็นสถานศึกษาพอเพียงแล้ว

จุดแข็ง บุคลากรของ กศน. อำเภอ.....เกือบทั้งหมดเป็นคนในพื้นที่และปฏิบัติงานมาเป็นเวลานาน ทำให้มีความคุ้นเคยและมีความสัมพันธ์อันดีกับประชาชนในพื้นที่เป็นอย่างมาก อีกทั้งได้รับความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนเป็นอย่างดี ส่งผลให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความราบรื่น นอกจากนี้ครูส่วนใหญ่ยังมีความรู้ความสามารถและมีการทำงานเป็นทีม

การดำเนินการทางการศึกษาระดับพื้นฐาน จากการที่กลุ่มเป้าหมายนักศึกษา กศน.ลดลงอย่างต่อเนื่อง เพราะเป็นพื้นที่เกาะ จำนวนประชากรค่อนข้างน้อยและส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายแล้ว รวมทั้งโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในพื้นที่ ยังใช้วิธีการสอนรูปแบบการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนเลือกเรียนอีกด้วย ส่งผลให้ครู กศน. ไม่สามารถหานักศึกษาได้ครบตามจำนวนที่สำนักงาน กศน.กำหนด (60 คน : ครู 1 คน

ตัวอย่างการเสนอรายงานผลการนิเทศ

จัดทำแผนการสอนเป็นรายวิชา ยังไม่สามารถจัดทำแผนการเรียนรู้แบบบูรณาการได้ เนื่องจากนักศึกษามีการลงทะเบียนที่หลากหลาย จำนวนวิชาเลือกมีมาก ทำให้เป็นปัญหาในการจัดการเรียนการสอนและผู้เรียนสับสน วิชาที่ลงทะเบียนไม่ได้

การเทียบระดับการศึกษา จำนวนผู้ลงทะเบียนขอเทียบระดับในปัจจุบันมีจำนวนน้อยลงอย่างมาก จาก 21 คน เหลือเพียง 5 คน เนื่องจากผู้ขอเทียบระดับเข้าใจว่าจบแล้วไม่สามารถศึกษาต่อได้หรือมีช่องทางที่จะศึกษาต่อค่อนข้างจำกัด รวมทั้งเกิดความท้อถอยเนื่องจากสอบไม่ผ่าน

การส่งเสริมการรู้หนังสือ สถานศึกษามีการจัดทำข้อมูลผู้ไม่รู้หนังสือครบถ้วนแล้ว จำนวน 250 ราย โดยเป็นผู้สูงอายุและลึ่มหนังสือเป็นส่วนใหญ่

การยกระดับคุณภาพการศึกษา สถานศึกษายังไม่ได้มีการวิเคราะห์และวางแผนการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาอย่างเป็นระบบ จัดเจน มีเพียงการจัดโครงการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามปกติ รวมทั้งค่อนข้างขาดแคลนผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิชาการ ซึ่งหากเชิญวิทยากรภายนอกจากต่างพื้นที่ ก็จะมีปัญหาด้านค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นเช่นกัน

ข้อนิเทศ ได้เน้นให้ครูมีการพัฒนาตนเองในวิชาชีพครู โดยเฉพาะต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถในวิชาหลัก อย่างน้อยคนละวิชา และใช้การสอนแบบทีม หมุนเวียนช่วยเหลือกัน เนื่องจากการสรรหาวิทยากรภายนอกค่อนข้างจำกัด และควรแสวงหา/เลือกใช้สื่อที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน อาทิ การใช้สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) ซึ่งสามารถหาได้จากห้องตลาดและ ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อช่วยลดภาระของครู นอกจากนี้ควรมีการวิเคราะห์ผลการสอบปลายภาคเรียน ผลการทดสอบ N-NET โดยเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยผลการสอบของสถานศึกษาระดับจังหวัด ระดับภาค ระดับประเทศ แล้วเร่งดำเนินการแก้ปัญหาในวิชาที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ให้สูงขึ้นอย่างน้อย 5-10 % และควรบริหารจัดการการสอนซ่อมเสริมด้วยตนเอง โดยเน้นการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่อ่อนเป็นกรณีพิเศษ

การดำเนินงานศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน เนื่องจากสภาพพื้นที่ที่มีความโดดเด่นด้านการท่องเที่ยว กศน. อำเภอ..... จึงมีการส่งเสริมอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว โดยมีผลงานการทำผ้าบาติกที่สามารถสร้างรายได้ค่อนข้างสูงในฤดูการท่องเที่ยว ประมาณ 12,000 บาท และนอกฤดูการท่องเที่ยวมีรายได้ 2,000 – 3,000 บาท ต่อคนต่อเดือน นอกจากนี้โรงแรมในพื้นที่ยังสั่งซื้อผลงานบาติกของกลุ่มอาชีพดังกล่าวไปขายแก่นักท่องเที่ยวอีกด้วย ทั้งนี้สถานที่ตั้งศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนมีความเหมาะสม เนื่องจากเป็นทั้งร้านอาหาร ร้านขายสินค้าที่ระลึกและตั้งอยู่บริเวณท่าเทียบเรือ นอกจากนี้ยังมีการแปรรูปอาหารทะเล การทำขนม เป็นต้น

ข้อนิเทศ ได้แนะนำให้มีการพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ผ้าบาติก โดยอาจนำไปตัดเป็นชุด เป็นเสื้อผ้าแบบต่าง ๆ ตามสมัยนิยม หรือทำเป็นผลิตภัณฑ์ ของใช้ เช่น กระเป๋าสตางค์ของ ฯลฯ ทั้งนี้เพื่อให้มีสินค้าหลากหลายยิ่งขึ้น สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้

ตัวอย่างการเสนอรายงานผลการนิเทศ

การดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชน จากการที่ประชาชนในพื้นที่ที่มีความสนใจข่าวสารบ้านเมือง และรักการศึกษา ค้นคว้า ส่งผลให้การดำเนินงานบ้านหนังสือชุมชนมีผู้ใช้บริการต่อวันค่อนข้างมาก จากการเยี่ยมชมการดำเนินงาน บ้านหนังสือชุมชน หมู่ - บ้าน..... ต..... มีสภาพที่เหมาะสม ตั้งอยู่บริเวณร้านค้ากลางชุมชน มีชาวบ้านเข้าไปใช้บริการตลอดเวลา เช่นเดียวกับห้องสมุดประชาชนอำเภอที่มีทั้งนักเรียน นักศึกษา เจ้าหน้าที่และประชาชนที่มาติดต่อราชการ เข้าไปใช้บริการอย่างต่อเนื่อง โดยมีสถิติการยืมหนังสือค่อนข้างสูง ทั้งนี้ ทาง กศน.อำเภอมีการจัดการให้หนังสือไปถึงผู้ใช้บริการได้ค่อนข้างเป็นปัจจุบัน โดยให้เจ้าของบ้านมารับหนังสือที่ห้องสมุดประชาชนเอง นอกจากนี้ ยังมีการจัดหมุนเวียนหนังสือพิมพ์ที่อ่านแล้วไปยังโรงเรียนใกล้เคียงเพื่อให้นักเรียนได้ใช้ประโยชน์ในการค้นคว้าอีกด้วย

อย่างไรก็ตาม ยังไม่มีการเก็บรวบรวมข้อมูลสถิติการใช้บริการบ้านหนังสืออย่างเป็นระบบเท่าที่ควร

ข้อนิเทศ ได้เน้นย้ำให้สถานศึกษามีการนิเทศ ติดตามให้กำลังใจแก่ผู้ดำเนินการบ้านหนังสือชุมชนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งให้จัดทำสมุดลงชื่อผู้มาใช้บริการและรวบรวมข้อมูลด้านอื่น ๆ เช่น ความพึงพอใจ ความต้องการ หนังสือประเภทต่าง ๆ รวมถึงการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันหรือการศึกษาดูงาน เป็นต้น

การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา กศน.....เข้ารับการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม ในการประเมินเชิงพื้นที่ตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ และผ่านการประเมินในระดับดี โดยขณะนั้นไม่มีผู้บริหาร มีเพียงผู้รักษาการเท่านั้น นับว่าน่าชื่นชมครูทุกคน ที่ทุ่มเทปฏิบัติงานจนประสบความสำเร็จ ปัจจุบันสำคัญที่ส่งผลให้การดำเนินงานประกันคุณภาพเป็นไปด้วยดี คือ การทำงานเป็นทีม และการดำเนินที่ต่อเนื่องจนบังเกิดผลเชิงประจักษ์ ทั้งด้าน การศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาต่อเนื่อง มีการจัดเก็บหลักฐานได้ค่อนข้างครบถ้วนรวมทั้งเมื่อสิ้นปีงบประมาณ ก็จะมีการวิเคราะห์ผลการประเมินการประเมินตนเองและวิเคราะห์ SWOT เพื่อนำไปวางแผนจัดทำโครงการ/กิจกรรมให้สอดคล้องตามมาตรฐาน ตัวบ่งชี้

ข้อนิเทศ ผู้นิเทศได้ให้ข้อเสนอแนะวิธีบริหารจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการอย่างง่าย รวมทั้งแนะนำเรื่องการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ รวมทั้งให้มีการปรับปรุงแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยการวิเคราะห์ผลการประเมินภายนอกและจัดทำโครงการ/กิจกรรม ที่สอดคล้องกับมาตรฐาน ตัวบ่งชี้และข้อเสนอแนะของ สมศ.

ปัญหา อุปสรรค

1. กศน.อำเภอ.....มีจำนวนประชากรค่อนข้างน้อย ส่งผลให้จำนวนนักศึกษาลดลง ทำให้สัดส่วนครู ต่อ ผู้เรียนไม่เป็นไปตามที่สำนักงาน กศน.กำหนด และส่งผลต่อจำนวนงบประมาณที่ได้รับจัดสรรตามรายหัวลดน้อยตามไปด้วย
2. กศน.อำเภอ.....มีพื้นที่ห่างไกล ทำให้การเดินทางไปราชการ การติดต่อสื่อสารและการจัดส่งเอกสาร ค่อนข้างยากลำบากโดยเฉพาะ ทำให้มีการค่าใช้จ่ายสูงไม่สอดคล้องกับจำนวนงบประมาณที่ได้รับ

ตัวอย่างการเสนอรายงานผลการนิเทศ

1. ขาดแคลนวิทยากร ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เช่น ด้านการพัฒนาหลักสูตร/สื่อ การวัดผล ประเมินผลการเรียนรู้ วิทยาการวิชาชีพด้านการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

1. ควรสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมตามความจำเป็น นอกเหนือจากงบประมาณรายหัว สำหรับอำเภอที่อยู่ห่างไกลและมีจำนวนกลุ่มเป้าหมายค่อนข้างน้อย
2. ควรยึดหยุ่นในด้านจำนวน สักส่วนผู้เรียนกับครูผู้สอน ตามสภาพความจำเป็นในแต่ละพื้นที่ ทั้งนี้ ควรมุ่งเน้นพัฒนาด้านคุณภาพของผลผลิตเป็นสำคัญ โดยอาจกำหนดให้สถานศึกษาที่มีกลุ่มเป้าหมายต่ำกว่าเกณฑ์ จัดกิจกรรมให้มีคุณภาพและมีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น
3. ควรสนับสนุนด้านเทคโนโลยีแก่อำเภอที่อยู่ห่างไกลเป็นกรณีพิเศษเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ และแก้ปัญหาการขาดแคลนสื่อ วิทยากร เช่น คอมพิวเตอร์ จานดาวเทียม สื่อ CAI รวมทั้ง ค่าใช้จ่ายในการซ่อมบำรุง เป็นต้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นสมควรโปรดแจ้งผลการนิเทศดังกล่าวแก่ กศนอำเภอ.....และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อการปรับปรุง พัฒนาต่อไป

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง

หมายเหตุ เป็นแบบบันทึกขณะเป็น สาง.กศน.

เรื่อง ฝึกปฏิบัติการนิเทศ (5/6)

จุดประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรม สามารถปฏิบัติการนิเทศกิจกรรม สกร.ได้
สาระสำคัญ

วางแผนนิเทศกิจกรรม สกร.และปฏิบัติการนิเทศกิจกรรม

ขอข่ายเนื้อหา

- 1.ฝึกปฏิบัติการนิเทศกิจกรรม สกร.อำเภอเมืองยะลา
- 2.ฝึกปฏิบัติการนิเทศกิจกรรม สกร.อำเภอรามัน

ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม

6 ชั่วโมง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ (30 นาที)

วิทยากร และผู้เข้ารับการอบรม แบ่ง กลุ่มเป็น 3 กลุ่ม ประชุมวางแผน
ฝึกปฏิบัติการนิเทศ

ขั้นจัดกระบวนการเรียนรู้ (6 ชั่วโมง)

1. ปฏิบัติการนิเทศตามแผน
2. เตรียมนำเสนอผลการฝึกปฏิบัติการนิเทศ

ขั้นสรุป (30 นาที)

1. วิทยากร สรุปเกี่ยวกับปฏิบัติการนิเทศกิจกรรม
2. เปิดโอกาสให้ซักถาม ข้อสงสัย และแลกเปลี่ยน
3. วิทยากร มอบหมายภารกิจ เตรียมนำเสนอผลการปฏิบัติ

สื่อการเรียนรู้

- 1.แผนผังความคิด รูปแบบ กระบวนการนิเทศ
- 2.แบบบันทึกการนิเทศ/เครื่องมือนิเทศ
- 3.ตัวอย่างการบันทึกการนิเทศ
- 4.ตัวอย่างการเสนอรายงานผลการนิเทศ

การวัดผลประเมินผล

- 1.สังเกตพฤติกรรมการแลกเปลี่ยนความรู้
- 2.สอบถาม
- 3.ตรวจสอบผลงาน

ใบกิจกรรมที่ 1

กระบวนการกลุ่ม

กลุ่มที่ 1 การจัดการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ (การศึกษาขั้นพื้นฐาน)

1. สมาชิก ในกลุ่มคัดเลือก ประธาน รองประธาน และเลขานุการ กลุ่ม
2. ตั้งชื่อกลุ่ม
3. อภิปราย บันทึก ตามประเด็นที่ได้รับ
4. ส่งตัวแทนนำเสนอ

ประเด็น ประเด็นในการอภิปราย

1. บันทึกการนิเทศ/เครื่องมือนิเทศ
2. เขียนรายงานการนิเทศ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบกิจกรรมที่ 1

กระบวนการกลุ่ม

กลุ่มที่ 2 การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง (การศึกษาต่อเนื่อง)

1. สมาชิก ในกลุ่มคัดเลือก ประธาน รองประธาน และเลขานุการ กลุ่ม
2. ตั้งชื่อกลุ่ม
3. อภิปราย บันทึก ตามประเด็นที่ได้รับ
4. ส่งตัวแทนนำเสนอ

ประเด็น ประเด็นในการอภิปราย

1. บันทึกการนิเทศ/เครื่องมือนิเทศ
2. เขียนรายงานการนิเทศ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบกิจกรรมที่ 1

กระบวนการกลุ่ม

กลุ่มที่ 3 การจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (การศึกษาตามอัธยาศัย)

1. สมาชิก ในกลุ่มคัดเลือก ประธาน รองประธาน และเลขานุการ กลุ่ม
2. ตั้งชื่อกลุ่ม
3. อภิปราย บันทึก ตามประเด็นที่ได้รับ
4. ส่งตัวแทนนำเสนอ

ประเด็น ประเด็นในการอภิปราย

1. บันทึกการนิเทศ/เครื่องมือนิเทศ
2. เขียนรายงานการนิเทศ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เรื่อง การสะท้อนผลการเรียนรู้และการฝึกปฏิบัติการนิเทศ (6/6)

จุดประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรม สามารถ

- 1.เชื่อมโยงกรอบการจัดกิจกรรม สกร.กับการนิเทศได้
- 2.บันทึกการนิเทศและเขียนรายงานการนิเทศได้
- 3.ประมวลองค์ความรู้ที่ได้รับเพื่อวางแผนและปฏิบัติการนิเทศได้
- 4.สรุปความสำคัญและคุณค่าของการนิเทศกิจกรรม สกร.ได้

สาระสำคัญ

ความสำคัญและคุณค่าของการนิเทศกิจกรรม สกร. ประมวลองค์ความรู้ที่ได้รับเพื่อวางแผนและปฏิบัติการนิเทศ

ขอบข่ายเนื้อหา

การสะท้อนผลการเรียนรู้และการฝึกปฏิบัติการนิเทศ

- 1.ทบทวนความสำคัญความจำเป็นของการนิเทศ บทบาท
คุณลักษณะของผู้ทำหน้าที่นิเทศ
- 2.นำเสนอ การนำองค์ความรู้ภาคทฤษฎีสู่การปฏิบัติเรื่อง
 - 2.1 การวางแผนการนิเทศ
 - 2.2 การปฏิบัติการนิเทศ เครื่องมือนิเทศ
 - 2.3 การบันทึกการนิเทศ การเขียนรายงานการนิเทศ
- 3.การสรุปผลการเรียนรู้และการฝึกปฏิบัติ

ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม

6 ชั่วโมง

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ผู้เข้ารับการอบรม นำเสนอผลการเรียนรู้ / การฝึกปฏิบัติ เรื่อง
 - 1.1 การวางแผนการนิเทศ
 - 1.2 การปฏิบัติการณ์เทศ/เครื่องมือเทศ
 - 1.3 การบันทึกการณ์เทศ/การเขียนรายงานการณ์เทศ
2. การอภิปรายผลการเรียนรู้และการฝึกปฏิบัติ โดย ผู้บริหารสถานศึกษา
3. การสรุป / เสนอแนะ โดยวิทยากร
4. นำผู้เข้ารับการอบรม ทำแบบทดสอบหลังการอบรม
5. มอบหมายผู้เข้ารับการอบรมทำแบบประเมินโครงการ

สื่อการเรียนรู้

1. เครื่องมือเทศ
2. แบบบันทึกการณ์เทศ

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมการแลกเปลี่ยนความรู้
2. สอบถาม
3. ตรวจสอบการนำเสนอผลการเรียนรู้/การฝึกปฏิบัติ

แบบทดสอบ

การพัฒนาทักษะการนิเทศเชิงคุณภาพ

คำชี้แจง ทำเครื่องหมาย × ข้อ ก ข ค หรือ ง ที่ถูกต้อง

.....

1. ความหมายของการนิเทศทางการศึกษา
 - ก. การติดตามผลงาน
 - ข. การประเมินผลงาน
 - ค. การตรวจสอบผลงาน
 - ง. การแนะนำช่วยเหลือเพื่อพัฒนางาน
2. ข้อความใดไม่ใช่ความสำคัญของการนิเทศ
 - ก. แก้ปัญหาการทำงาน
 - ข. แก้ปัญหาการจัดการศึกษา
 - ค. ป้องกันความผิดพลาดในการจัดการศึกษา
 - ง. กระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการจัดการศึกษา
3. บุคคลใดสามารถทำหน้าที่นิเทศได้
 - ก. ครู
 - ข. ผู้บริหาร
 - ค. เครือข่าย
 - ง. ถูกทุกข้อ
4. คุณลักษณะใดสำคัญที่สุดของการเป็นผู้นิเทศ
 - ก. มีความรู้
 - ข. พุดจาสุภาพ
 - ค. มีสัมมาคารวะ
 - ง. มีความสามารถในการจูงใจ
5. การนิเทศกิจกรรม สกร.ควรเริ่มศึกษาอะไรเป็นอันดับแรก
 - ก. ศึกษาสถานที่จัดกิจกรรม
 - ข. ศึกษากรอบการจัดกิจกรรม
 - ค. ศึกษางบประมาณการจัดกิจกรรม
 - ง. ศึกษาข้อมูลการสนับสนุนจากเครือข่าย

6. เครื่องมือניתดใด สำคัญที่สุด

ก. ผู้ניתด

ข. แบบสอบถาม

ค. แบบสัมภาษณ์

ง. แบบบันทึกการניתด

7. องค์ประกอบของแผนการניתด ข้อใดครบถ้วน

ก. ผู้ניתด กรอบการניתด เครื่องมือניתด

ข. ผู้ניתด กรอบการניתด ขั้นตอนการניתด

ค. กรอบการניתด ขั้นตอนการניתด ระยะเวลา เครื่องมือניתด

ง. กรอบการניתด ขั้นตอนการניתด เครื่องมือניתด ผู้ร่วมניתด

8. ในภาวะเกิดการระบาดของโรคโควิด ควรใช้การניתดรูปแบบใด

ก. การניתดภายใน

ข. การניתดภายนอก

ค. การניתดออนไลน์

ง. การניתดโดยเครือข่าย

9. การניתดที่ผู้บริหาร ผู้ניתด ครู ร่วมคิด ร่วมพัฒนาช่วยเหลือกัน บนพื้นฐานการยอมรับซึ่งกันและกัน เป็นการניתดแบบใด

ก. การניתดแบบกัลยาณมิตร

ข. การניתดแบบร่วมพัฒนา

ค. การניתดแบบสอนงาน

ง. การניתดภายใน

10. สิ่งสำคัญในการเขียนรายงานการניתด คืออะไร

ก. ตรงประเด็น กระชับ

ข. ภาษาถูกต้องชัดเจน

ค. รายงานเชิงสร้างสรรค์

ง. ถูกทุกข้อ

.....

เฉลย

1. ง
2. ก
3. ง
4. ก
5. ข
6. ก
7. ค
8. ค
9. ข
10. ง

แบบสอบถามเพื่อการประเมินโครงการ

เรื่อง 4 การประเมินความพึงพอใจต่อโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาทักษะการนิเทศเชิงคุณภาพ ของสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดพะเยา

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเติมเลขที่ตรงตาม ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงที่เกี่ยวกับตัวของท่าน

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. อายุ

() ต่ำกว่า 30 ปี

() 31 - 39 ปี

() 40 - 49 ปี

() 50 ปี ขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

() ประถมศึกษา

() มัธยมศึกษา

() อนุปริญญา

() ปริญญาตรี

() ปริญญาโท

() ปริญญาเอก

() อื่นๆ โปรดระบุ.....

4. สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

() บุคลากรของ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดพะเยา

() ผู้เข้าร่วมโครงการ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการประเมินความพึงพอใจต่อโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาทักษะการนิเทศเชิงคุณภาพ ของสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดพะเยา

คำชี้แจง รดความถูกต้องตามแบบประเมินโดยลงเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเลือกความคิดเห็นโปรดลงแบบประเมินให้ครบทุกข้อความคิดเห็นเห็นสมควรคิดเห็นตรงกัน เกณฑ์ระดับความคิดเห็นของการประเมินพิจารณา ดังนี้

5	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 เป็นการประเมินเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาทักษะการ
นิเทศเชิงคุณภาพ ของสำนักงานส่งเสริมการวิจัยจังหวัดน่าน

ที่	ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	ท่านมีส่วนร่วมในโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการ พัฒนาทักษะการนิเทศเชิงคุณภาพ ของสำนักงาน ส่งเสริมการวิจัยจังหวัดน่าน					
2	ท่านมีความรู้ ความเข้าใจวัตถุประสงค์ในการจัด โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาทักษะการนิเทศ เชิงคุณภาพ ของสำนักงานส่งเสริมการวิจัยจังหวัด น่าน					
3	ท่านมีความตระหนักและเห็นความสำคัญต่อการ เรียนรู้ไปใช้ในการทำหน้าที่นิเทศภายในสถานศึกษา					
4	ท่านมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการอบรมใน โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาทักษะการนิเทศ เชิงคุณภาพ ของสำนักงานส่งเสริมการวิจัยจังหวัด น่าน					
5	ท่านนำความรู้ไปถ่ายทอดแก่บุคลากร ในสถานศึกษา เกี่ยวกับการทำกิจกรรมในโครงการประชุมเชิง ปฏิบัติการพัฒนาทักษะการนิเทศเชิงคุณภาพ ของ สำนักงานส่งเสริมการวิจัยจังหวัดน่าน					
6	ท่านมีมติสนับสนุนให้สำนักงานส่งเสริมการวิจัย จังหวัดน่านจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในสถานศึกษา					
7	ท่านมีส่วนร่วมกับสำนักงานส่งเสริมการวิจัยจังหวัด น่าน ในการประเมินผลโครงการประชุมเชิง ปฏิบัติการพัฒนาทักษะการนิเทศเชิงคุณภาพ ของ สำนักงานส่งเสริมการวิจัยจังหวัดน่าน					

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
8	ท่านมีความพอใจกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ตามโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาทักษะการนิเทศเชิงคุณภาพ ของสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดน่าน					
9	ท่านมีความพอใจกับการส่งเสริมการเรียนรู้ตามโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาทักษะการนิเทศเชิงคุณภาพ ของสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดน่าน					
10	ท่านมีความพอใจกับโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาทักษะการนิเทศเชิงคุณภาพ ของสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดน่าน					
11	ท่านมีความพอใจกับระยะเวลาในการจัดโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาทักษะการนิเทศเชิงคุณภาพ ของสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดน่าน					
12	ท่านมีความพอใจกับงบประมาณในการจัดโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาทักษะการนิเทศเชิงคุณภาพ ของสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดน่าน					
13	ท่านมีความพอใจกับสถานที่ในการจัดโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาทักษะการนิเทศเชิงคุณภาพ ของสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดน่าน					
14	ท่านมีความพอใจกับวิทยากรให้ความรู้ในการจัดโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาทักษะการนิเทศเชิงคุณภาพ ของสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดน่าน					
15	โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาทักษะการนิเทศเชิงคุณภาพ ของสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดน่าน					

CONCLUSIONS

.....

.....

.....

การฝึกปฏิบัติในสถานศึกษา

การฝึกปฏิบัติในสถานศึกษา

การฝึกปฏิบัติการนำองค์ความรู้ภาคทฤษฎีสู่การปฏิบัติ

1. ผู้เข้ารับการอบรม ศึกษากรอบเครื่องมือนิเทศการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สถาบันส่งเสริมการเรียนรู้ภาคใต้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 โดยใช้กระบวนการ IPO

2. ผู้เข้ารับการอบรมจัดทำแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา ตามภารกิจดังต่อไปนี้

2.1 1 นโยบาย/จุดเน้นด้าน ภารกิจต่อเนื่อง

2.1.2 การจัดการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ พื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษและพื้นที่บริเวณชายแดน

- โครงการจัดการศึกษาตลอดชีวิตในสถาบันศึกษาปอเนาะ
- โครงการฝึกอาชีพจังหวัดชายแดนภาคใต้ตามแนวทางโรงเรียนพระดาบส

- โครงการกีฬา สกร.สายสัมพันธ์ชายแดนใต้เกมส์
- โครงการฝึกประสบการณ์การใช้ภาษาจังหวัดชายแดนภาคใต้
- โครงการ ลูกเสือ สกร.ชายแดนใต้
- โครงการ Learning Coin เพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

3. ผู้เข้ารับการอบรม การปฏิบัติการนิเทศ ตามเครื่องมือนิเทศนิเทศการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สถาบันส่งเสริมการเรียนรู้ภาคใต้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 โดยใช้กระบวนการ IPO

4. ผู้เข้ารับการอบรม การบันทึกการนิเทศ การเขียนรายงานการนิเทศ

5. ผู้เข้ารับการอบรม ส่งรายงานผลการนิเทศภายในสถานศึกษา ให้ต้นสังกัด

เอกสารอ้างอิง

เอกสารอ้างอิง

กิตติศักดิ์ อังคะนาวิน.การนิเทศการศึกษาสู่ยุคไทยแลนด์ 4.0 :

<https://SO04.tci-thaijo.org>

นวลพรรณ ศาสตร์เวช. ความรู้เกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา.เอกสาร
ประกอบการอบรมคณะกรรมการนิเทศ ภายในสถานศึกษา สำนักงาน กศน.
จังหวัดพัทลุง ,2560

ไพฑูรย์ ทิพย์สุข. การนิเทศการศึกษาแนวใหม่.

<https://www.gotoknow.org/posts/213347>

สำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. เอกสาร
ประกอบการอบรมศึกษานิเทศก์, 2554.

สจัต อุทรานันท์.กระบวนการนิเทศการสอน 5ขั้นตอน(PIDRE).เอกสาร
ประกอบการอบรมศึกษานิเทศก์, 2554.

อัญชลี ธรรมะวิสิกุล.การนิเทศภายในสถานศึกษา. :

<http://lpnnfe.go.th>

ภาคผนวก

แบบติดตามประเมินผลการนำไปใช้ประโยชน์ของผู้เข้าร่วมกิจกรรม

เรื่อง “พัฒนาทักษะการนิเทศเชิงคุณภาพ”

แบบติดตามชุดนี้จัดทำขึ้นเพื่อประเมินความคิดเห็นการได้รับความรู้ ความเข้าใจในการ
เข้าร่วมโครงการและสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปสู่การปฏิบัติหรือนำไปใช้ประโยชน์ ซึ่งเป็นการติดตามผล
ภายหลังการเข้าร่วมโครงการของผู้รับการอบรม

ส่วนที่ 1. ข้อมูลทั่วไป

1.1 ชื่อ (นาย, นาง, นางสาว)นามสกุล.....

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจและประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการเข้าร่วมโครงการ

2.1 ท่านสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการไปปรับใช้หรือพัฒนาการปฏิบัติงาน

☐ ได้นำความรู้ที่ได้รับไปสู่การปฏิบัติ/นำไปใช้ประโยชน์อย่างไร.....

☐ ไม่ได้นำความรู้ไปใช้ เพราะ.....

2.2 หลังจากท่านได้รับความรู้/ทักษะจากการเข้าร่วมโครงการช่วยให้ท่านปฏิบัติงานดีขึ้นหรือไม่

☐ ปฏิบัติงานดีขึ้นอย่างไร.....

☐ ยังปฏิบัติงานไม่ได้ดีขึ้น เพราะ.....

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดยะลา
กรมส่งเสริมการเรียนรู้
กระทรวงศึกษาธิการ